

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-650

15.03.2019

Голові Центральної виборчої комісії

СЛПАЧУК Т.В.

Шановна Тетяно Володимирівно!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Вовка В. І., оголошений на засіданні Верховної Ради України 15 березня 2019 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 4 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

650

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 207/03-942

"14" Серпень 2019 р.

Прем'єр-міністру України
Гройсману В.Б.

Голові Центральної виборчої
комісії
Сліпачук Т.В.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Щодо бездіяльності Кабінету Міністрів України,
центральных органів виконавчої влади та
Центральної виборчої комісії стосовно реалізації
норм законодавства України щодо правових
наслідків припинення громадянства України*

Шановні Володимире Борисовичу та Тетяно Володимирівно!

Питання наявності всупереч положень Конституції і законодавства України **паспортів іноземних держав** у представників влади усіх рівнів, в т.ч. депутатів місцевих рад, суддів та державних службовців, викликає в Україні значний суспільний резонанс та справедливе обурення громадян.

Згідно зі ст. 4 Конституції України «в Україні існує **єдине громадянство**. **Підстави набуття і припинення громадянства України визначаються законом**».

Згідно даних Адміністрації Президента України, наданих інформаційному агентству "Українські Новини", у 2018 р. відповідно до указів Президента України було **припинено громадянство України** внаслідок добровільного виходу з громадянства України – 5105 осіб, внаслідок втрати громадянства України – 41 особа, за підставами, передбаченими міжнародними договорами України, – 491 особа. Також, Президент України Порошенко П.О. припинив українське громадянство майже 5,2 тис. осіб у 2017 році, 7,3 тис. - у 2016, 5,8 тис. - у 2015 і 4,6 тис. - у 2014 (з часу вступу на посаду Президента).

Важливо зазначити, що Конституцією України та законодавством України передбачені чіткі **правові наслідки припинення громадянства України**:

1. Відповідно до ст. 81 Конституції України **повноваження народного депутата України припиняються достроково** у разі, зокрема, **припинення його громадянства**.

Так, наприклад, у 2017 р. зазначена норма Конституції України та відповідні норми законодавства України були застосовані щодо чільного представника української влади, що набуло широкого суспільного розголосу, – **припинення Указом Президента України № 119/2017 громадянства України** на той час діючого народного депутата України Артеменка А.В. з подальшим рішенням Верховної Ради України про дострокове припинення його повноважень народного депутата України.

2. Відповідно до частини шостої ст. 126 Конституції України **повноваження судді припиняються** у разі, зокрема, **припинення громадянства України**.

3. Відповідно до частини першої ст. 84 Закону України "Про державну службу" однією з **підстав для припинення державної служби** у зв'язку із втратою права на державну службу є **припинення громадянства України**.

4. Відповідно до частини першої ст. 5 Закону України "Про статус депутатів місцевих рад" **повноваження депутата місцевої ради припиняються достроково** (без прийняття рішення відповідної місцевої ради) у разі, зокрема, **припинення його громадянства України** (пункт 3).

Так, наприклад, за повідомленнями українських ЗМІ у червні 2017 р., Одеська міська виборча комісія прийняла рішення щодо **дострокового припинення повноважень** депутата Одеської міської ради Олександра Боровика у зв'язку з тим, що 29 квітня 2017 р. Президентом України Порошенком П.О. був підписаний Указ Президента України № 119/2017, яким припинено громадянство зокрема Олександра Боровика.

З огляду на вищезазначене, 15 лютого 2019 р. я звернувся з депутатським зверненням № 207/03-912 до Глави Адміністрації Президента України Райніна І.Л. щодо надання інформації стосовно того, **скільки депутатів усіх рівнів було серед осіб, громадянство України яких було припинено указами Президента України за період 2014-2018 рр.**

Зазначене депутатське звернення було надіслано Главою Адміністрації Президента України Райніним І.Л. до Державної міграційної служби України для розгляду та надання відповіді.

7 березня 2019 р. я отримав лист-відповідь ДМС № 6.4-1671/1-19, в якому зазначено, що «в межах повноважень **Державна міграційна служба України здійснює ведення обліку осіб, які набули громадянство України, та осіб, які припинили громадянство України**». Також у листі ДМС зазначено, що «Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" та Закон України "Про статус народного депутата України" не наділяє Державну міграційну службу України повноваженнями з здійснення обліку депутатів усіх рівнів, що припинили громадянство України».

Крім того, я також звернувся з аналогічним депутатським зверненням до Голови Центральної виборчої комісії Сліпачук Т.В., у т.ч. з пропозицією надати **офіційне роз'яснення** щодо того, чи були вжиті відповідними виборчими комісіями у 2014-2018 рр. **заходи для дострокового припинення** відповідно до п. 3 частини першої ст. 5 Закону України "Про статус депутатів місцевих рад" (**без прийняття рішення відповідної місцевої ради**) **повноважень депутатів місцевих рад** у разі припинення їх громадянства України.

Як відповідь я отримав лист Центральної виборчої комісії № 21-18-1295, в якому зазначено, що *«на Центральну виборчу комісію законодавством України не покладено обов'язку здійснювати перевірку осіб, громадянство України яких припинено Указом Президента України, на предмет наявності у них мандата депутата місцевої ради»*.

Важливо зазначити, що саме **Державній міграційній службі України**, яка є центральним органом виконавчої влади (ЦОВВ), підпорядкованим МВС України, та **Центральній виборчій комісії** відповідно до п. 114 «Порядку провадження за заявами і поданнями з питань громадянства України та виконання прийнятих рішень», затвердженого Указом Президента України від 27 березня 2001 року № 215, **надсилаються рішення Президента України про припинення громадянства України**.

Тож саме ДМС та Центральна виборча комісія – **єдині органи влади в Україні, які мають офіційну інформацію про осіб, громадянство України яких припинене, та мають об'єктивну можливість забезпечити виконання вимог законодавства України про дострокове припинення повноважень депутата місцевої ради, громадянство якого припинено, шляхом надсилання такої офіційної інформації до територіальної виборчої комісії з метою дострокового припинення повноважень такого депутата місцевої ради, без прийняття рішення відповідної місцевої ради, відповідно до частини першої ст. 5 Закону України "Про статус депутатів місцевих рад"**.

Однак, центральний орган виконавчої влади - ДМС та Центральна виборча комісія проявляють **бездіяльність стосовно реалізації зазначеної норми законодавства України щодо правових наслідків припинення громадянства України** - дострокового припинення повноважень депутата місцевої ради у особи, у якої припинено громадянство України.

Як впливає з зазначених вище листів ДМС та Центральної виборчої комісії, **ці органи не вживають будь-яких заходів** для перевірки у осіб, у яких припинено громадянство України, наявності мандату депутата місцевої ради з метою подальшого надсилання офіційної інформації про припинення громадянства такого депутата до відповідної територіальної виборчої комісії для прийняття нею рішення (**без прийняття рішення відповідної місцевої ради**) про дострокове припинення повноважень такого депутата згідно п. 3 частини першої ст. 5 Закону України "Про статус депутатів місцевих рад".

Звертаю Вашу увагу, що така бездіяльність призводить до того, що **особи, які припинили громадянство України, у разі наявності мандату депутата місцевої ради, продовжують здійснювати свої повноваження депутата** та

користуватися усіма правами депутата місцевої ради, передбаченими Законом України «Про статус депутатів місцевих рад» та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Так само, за моєю інформацією, ДМС проявляє **бездіяльність стосовно надсилання офіційної інформації** про припинення у осіб громадянства України до органів державної влади, до компетенції яких відноситься припинення повноважень суддів згідно частини шостої ст. 126 Конституції України та припинення державної служби у зв'язку із втратою права на державну службу згідно частини першої ст. 84 Закону України "Про державну службу".

Враховуючи вищевикладене та керуючись ст. 15 Закону України "Про статус народного депутата України", пропоную:

1. Кабінету Міністрів України та Центральній виборчій комісії:

- **розробити, погодити та прийняти нормативно-правовий акт**, що врегулює питання практичної реалізації норм законодавства України щодо правових наслідків припинення громадянства України у разі наявності у особи мандату депутата місцевої ради, а саме - дострокового припинення повноважень депутата місцевої ради у особи, громадянство України якої припинено Указом Президента України, відповідно до п. 3 частини першої ст. 5 Закону України "Про статус депутатів місцевих рад".

2. Кабінету Міністрів України:

- надати **детальне офіційне роз'яснення** щодо кількості державних службовців та суддів серед майже 30 тисяч осіб, громадянство України яких було припинено у 2014-2018 рр. указами Президента України, а також кількості державних службовців, які втратили свої посади на державній службі, та суддів, повноваження яких були припинені, відповідно до законодавства України у зв'язку із припиненням їхнього громадянства України;

- у разі відсутності належного врегулювання практичної реалізації норм законодавства України щодо правових наслідків припинення громадянства України у осіб, які перебувають на державній службі або виконують повноваження суддів, **привести нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України у відповідність** до вимог частини шостої ст. 126 Конституції України та частини першої ст. 84 Закону України "Про державну службу".

Про розгляд мого депутатського запиту прошу поінформувати мене у встановлений законом термін.

З повагою

народний депутат України

Вовк В.І.
(посв. № 207)